

Միրելի Շառլ Ազնավուր,

Մինչ օրս Ձեզ երկու նամակ եմ գրել. ֆրանսիացին ասում է՝ *jamais deux sans trois*. «որտեղ երկուսը, այնտեղ երեքը»: Ահա գրում եմ երրորդը՝ անհասցե, բայց գիտեմ, որ այն չի կորչի: Որովհետև Դուք հասցե չունեք: Սյուսիետ աշխարհի ամեն մի անկյուն Ձեր հասցեն է: Դուք ամենուր եք՝ միլիոնավոր մարդկանց սրտերում և հոգում:

Ձեզ բազմիցս տարբեր բեմերից լսելու և մի քանի անգամ անձամբ հանդիպելու բախտավորություն եմ ունեցել: 2017 թվականի հունիսին Ձեր ծննդյան առիթով Երևանում կազմակերպված համերգի ընթացքում կատարվեցին նաև Ձեր երգերից մի քանիսը իմ հայերեն թարգմանությամբ: Համերգից հետո, որին ես էլ էի հրավիրված մասնակցելու, բացառիկ երջանիկ պահեր ապրեցի՝ լսելով Ձեր դրվատանքի խոսքերը թե՛ «Ազնավուրը հայերեն» երգապանակիս, թե՛ մյուս երգերիս, թե՛ ֆրանսիացի այլ նշանավոր երգիչներին հայերեն թարգմանելուս և հայ ունկնդրին ներկա-

յացնելուս համար. մանավանդ որ ոչ միայն դրվատեցիք աշխատանքս, այլև, իբրև մեծ արվեստագետ կարևորելով երգարվեստում նրանց մեծագույն վաստակը, առաջարկեցիք գործնականորեն օգնել հեղինակային իրավունքների ձեռքբեռման հարցում: ...Ավանդ, դա մեր վերջին հանդիպումը եղավ:

2018 թվի հոկտեմբերի 1-ին Երևանում էի, երբ լսեցինք Ձեր մահվան գույժը: Աշխարհը ասես պապանձվեց, և միլիոնավոր մարդկանց սրտերը մի պահ կանգ առան: Հետո սկսեցին բարբախել Ձեր երգերի բառերի ու հնչյունների հանգույն՝ աշխարհի տարբեր կողմերում, աշխարհի տարբեր լեզուներով, քաղաքների պատուհաններից, բակերից ու տանիքներից, փողոցներից, հրապարակներից, հեռուստաէկրաններից, բեմահարթակներից... Իսկ Երևանը՝ ողջ Երևանը, մի մարդու պես, մեծ ու փոքրով, հոսեց դեպի Ձեր անունը կրող հրապարակ՝ մոմերով ու ծաղիկներով, թախծոտ ու շնորհակալ դեմքերով՝ կիսելու իր վիշտը, կիսելու իր սերը, իր երախտագի-

տուրյունը Ձեր անձի ու Ձեր արվեստի հանդեպ... Քաղաքի սրճարանների, փողոցների, հրապարակների պատատներին Դուք էիք՝ Ձեր հին ու նոր երգերով, Ձեր հազարումի կերպարանքներով՝ «avec tous les visages de l'amour.»

Ազգային սգո այդ օրերին հանրային վայրերում ինձ տեսնելիս մարդիկ հաճախ մոտենում էին, ցավակցում և դրվատանքի խոսքեր ասում այն մասին, թե որքան կարևոր բան եմ արել իրենց համար՝ թարգմանելով Ձեր երգերը: Այդ պահին ինձ համար ավելի մեծ սփոփանք լինել չէր կարող...

2009-ին, երբ հրատարակեցի «Ազնավուրը հայերեն» երգապնակը՝ նվիրված Ձեր 85-ամյակին, դրանում ամփոփելով Ձեր 13 լավագույն երգերը, անշուշտ գիտակցում էի, որ շնորհակալ գործ եմ անում. որ վերջապես ազնավուրապաշտ հայ ունկնդիրը, երգի մեղեդուն առընթեր, պիտի նաև բացահայտի, թե ինչի մասին եք երգում: Բայց չէի պատկերացնում, թե

այդ երգերը, թարգմանված, հայ ունկնդրի համար այդքան կարևոր են դառնալու:

Եվ այդ օրերին ինձ համար «իրավիճակ փոխվեց»։ Իմ մի քանի տեսառոլովակները սկսեցին ավելի շատ պատվել համացանցում, ունեցա հեռուստատեսային հարցազրույցներ և Ձեզ՝ արդեն անմահացած Ազնավուրին նվիրված մի քանի համերգ: Այդ գնահատանքի դիմաց չէի կարող միայն գլխահակ շնորհակալություն հայտնել. մեջս անընդհատ այն միտքն էր պտտվում, որ դեռ պարտականություն ունեմ Ձեր ու այդ մարդկանց առջև՝ մի քիչ ավելի բացահայտելու Ձեր արվեստի անսահման մեծ աշխարհը՝ հայերենով, և որոշեցի ամեն ինչ մի կողմ թողնել և ստեղծել ևս մի հայերեն ձայնապնակ՝ այն նվիրելով Ձեր գալիք 95-ամյակին:

Նյու Յորք վերադառնալուս պես լծվեցի գործի:

Երգերի ընտրությունը նույնքան դյուրին չէր, որքան առաջին երգապնակի

դեպքում: Եթե այնտեղ իրար էին հաջորդում Ձեր ամենահայտնի երգերը, որոնք համաշխարհային ճանաչում ունեն, այստեղ կան նաև այնպիսի երգեր, որոնք թերևս միայն «հին» իմ սերնդի ազնավուրասերներին են հայտնի: Գիտեմ, որ շատերը պիտի ուզեին այս ցանկում գտնել իրենց նախասիրած այսկանայն երգը, բայց անհնար է բավարարել ամեն ճաշակի ունկնդրի, երբ գործ ունենք մի երգահանի հետ, որը 1000-ից ավելի երգ է գրել:

Ասեմ նաև, որ այս երգապնակը ստեղծել եմ մի տարուց պակաս ժամանակամիջոցում: Հավատացե՛ք՝ վիթխարի աշխատանք էր, եթե հաշվի առնեք, որ դա արել եմ իմ ամենօրյա աշխատանքին զուգահեռ, իմ գրեթե բոլոր շաբաթավերջերը հատկացնելով թարգմանություններին, երաժշտավորումներին, ձայնագրություններին, խմբագրումներին: Բայց այդ օրերը միշտ հիշելու եմ որպես Ձեզ հետ լինելու լավագույն պահեր, երբ նյու-յորքյան մեր բնակելի տան երեք անկյուններում «մեր եռանկյունում», ես,

Անահիտը՝ իմ կինն ու խմբագիրը («Իմ հոգեառն ու իմ հոգին»), Տիգրան Նանյանը՝ իմ հարևանն ու տաղանդավոր երաժիշտը, Ջուլիարդի շրջանավարտ, որ մեծ ճաշակով գործիքավորում է Ձեր երգերը, և մեր ընկերներն ու երեխաները՝ որպես առաջին ունկնդիր ու քննադատ, իրար հետ վիճելով, կովելով, համաձայնելով կամ չհամաձայնելով և կամ նույնիսկ իրարից խոռովելով, վերապրելով մեր անցյալը աշխատում էինք այդ երգապնակի վրա՝ արդեն նոր լույսի տակ վայելելով Ձեր երգերի հմայքը, ձեր տեքստերի շքեղ բազմազանությունը: Եվ ի վերջո գլուխ բերեցինք այս գործը:

Վերջապես, երիցս երջանիկ եմ, որ հայ ազգը ունի Ձեզ, սիրելի Ազնավուր, և ձեր երգերի նվիրյալ երկրպագուներ, և ունկնդիր, որը գնահատում է նաև իմ արած գործը և ինձ ներշնչում:

*Հարգանքներով՝ ձեզ միշտ սիրող
Պերճ Թյուրաբյան
Նյու Յորք, 2019*

Cher Charles Aznavour,

Jusqu'à présent, je vous ai envoyé deux lettres. «Jamais deux sans trois» : voici la troisième que je vous écris, sans adresse et sans peur pourtant qu'elle ne s'égaré, car vous êtes partout dans les cœurs et dans les âmes de milliers de gens. Non, vous n'avez pas une adresse puisque chaque coin du monde est votre adresse.

Je vous ai vu plusieurs fois, et c'est pourquoi je me considère comme un homme heureux. Mais même si je vous envoie d'autres lettres, je sais, hélas, que je ne pourrai plus vous revoir. La dernière fois, c'était après le concert «Pour toi Aznavour» en juin 2017. Quelques unes de vos chansons y étaient interprétées dans ma traduction en arménien, et j'avais été invité à y participer. Je vous ai rencontré pendant la réception et j'ai vécu un moment intense quand j'ai su que vous appréciez mon album «Aznavour en arménien», que vous admiriez ce que je fais comme auteur-compositeur (vous aviez reçu tous mes

CDs), et que vous considériez que c'était un travail essentiel de traduire aussi les œuvres d'autres artistes comme Brel, Brassens et Ferré afin de les faire connaître au public arménien.

En automne 2018 j'étais à Érevan quand, le 1er octobre, nous avons appris la funeste nouvelle de votre mort. On aurait dit que le monde entier s'était tu et que les cœurs de milliers de personnes s'étaient arrêtés en un instant. Puis ils ont recommencé de battre aux mots et aux sons de vos chansons dans différents coins du monde, dans différentes langues du monde. Vos chansons planaient par les fenêtres des villes, dans les cours et sur les toits, dans les rues et sur les places, sur les écrans de télévision et sur les scènes des théâtres. Et Érevan, tout Érevan affluait. Tous, comme un seul homme, grands et petits, convergeaient vers la place qui porte votre nom, avec des cierges et des fleurs, avec des visages tristes et pleins de reconnaissance, pour partager leur chagrin, pour partager leur amour, leur gratitude pour votre personnalité et pour votre art... Dans tous les cafés,

les rues et les places, «on voyait vos affiches», on entendait vos anciennes et nouvelles chansons, avec «tous les visages de vos amours».

Permettez-moi de vous dire que pendant ces jours de deuil national quand on me voyait dans des lieux publics, souvent, les gens s'approchaient de moi, m'offraient leurs condoléances et me témoignaient leur gratitude pour ce travail de traduction de vos chansons, tellement important pour eux. Rien n'aurait pu davantage m'encourager.

C'est en 2009, quand j'ai publié l'album «Aznavour en arménien» dédié à votre 85e anniversaire et qui comprenait 13 de vos meilleures chansons, que j'ai réalisé que je faisais un travail important, et qu'enfin vos admirateurs, par delà votre musique, pouvaient également découvrir vos mots. Mais je n'imaginai pas que vos chansons, dans mon interprétation arménienne, deviendraient une quintessence de leur vie.

C'est pendant ces jours d'octobre que quelque chose a changé dans ma petite car-

rière d'artiste. Mes clips de vos chansons ont commencé à circuler sur les réseaux sociaux et sur les chaînes de télévisions. J'ai donné plusieurs interviews et je vous ai dédié quelques concerts, à vous, à l'immortel Aznavour. Mais avec un tel mouvement d'approbation, je ne pouvais pas me contenter d'exprimer, même humblement, mes remerciements. La pensée que j'avais davantage de responsabilités envers vous et vos admirateurs me travaillait. Il me fallait élargir un peu plus l'univers de vos chansons par mes traductions. C'est alors que j'ai décidé de mettre de côté mes autres activités et de réaliser un deuxième album en Arménien en le dédiant à votre 95e anniversaire.

De retour à New York, je me suis mis au travail.

Le choix des chansons ne fut pas aussi facile que pour le premier album. Si vos chansons les plus célèbres, connues dans le monde entier, se succédaient dans «Aznavour 85», ce nouvel album comprend des chansons populaires aussi bien que des chansons chères à vos

admirateurs de ma génération. Je sais que beaucoup de gens voudraient y trouver leurs chansons de prédilection. Mais il est impossible de satisfaire tous les goûts quand il s'agit d'un auteur-compositeur qui a écrit plus de 1000 chansons.

J'ai mis tout mon cœur, toute mon énergie pour créer cet «Aznavour 95», durant sept mois très courts saturés d'abnégation, d'amour et d'inspiration. Ce fut un labeur acharné, que j'accomplissais quotidiennement en rentrant de mon travail. Je consacrais presque tous mes week-ends à la traduction, aux arrangements, aux enregistrements, au mixage ... Mais je me souviendrai toujours de ces jours comme des meilleurs moments de ma vie parce que j'étais, jour et nuit, avec vous. Chez nous, à New York, nous passions des heures entières sous votre charme. Nous, c'est-à-dire «notre triangle», Anahit, ma femme et éditrice («l'ange et le démon»), Tigran Nanyan, mon voisin et musicien talentueux de chez Julliard qui a fait des orchestrations superbes pour vos chansons, et moi, mais également nos amis et

nos enfants qui étaient les premiers auditeurs et les premiers critiques. Nous avons eu tant de jours d'accords et de désaccords concernant une phrase ou un mot dans mes traductions, tant de jours d'harmonie et de brouille pour un phrasé, pour une manière de chanter qu'il fallait toujours recommencer. Mais c'était aussi des jours où nous avons revécu notre passé, des jours où vous étiez toujours présent, et où, sous une lumière nouvelle, nous avons été saisis par l'envoûtement de vos chansons et la splendide variété de vos textes. Et c'est ainsi que cet album est né.

Je peux désormais me considérer comme un homme heureux – heureux d'avoir eu l'honneur d'interpréter vos chansons en arménien, heureux que vos admirateurs, votre public, apprécient ce que je fais, heureux qu'ils me donnent le désir de continuer ma petite carrière d'artiste.

*Cordialement, moi qui vous
aimerai toujours, Berge Turabian
New York, 2019*

Dear Charles Aznavour,

Until now, I have sent you two letters. As the saying goes in French, “Jamais deux sans trois”- “Never two without three”, so here is the third that I write to you now - with no address and no fear that it will go astray. For you are everywhere, in the hearts and souls of thousands of people. You have no single address. Every corner of the world is your home.

I have seen you many times, for which I consider myself a happy man. I may still send you letters, but alas, I shall never see you again. The last time was in June 2017, following the concert, “For you, Aznavour”, where some of your songs were performed with my Armenian translations, and where I was also invited to participate. I saw you during the reception and I experienced such great exhilaration to learn that you appreciated my “Aznavour in Armenian”, and admired what I did as a songwriter (since I had sent you all of my albums), and that you

considered it an important endeavor to translate your works as well as the works of other French songwriters, such as Brel, Brassens and Ferré, and to offer it to the Armenian public.

In the autumn of 2018, I was in Yerevan on October 1, when we learned the mournful news of your passing. It seemed as though the whole world fell silent and the hearts of thousands of people stopped for a moment. Then they started beating again to the words and sounds of your songs, in different corners of the world, in all the different languages of the world. Your songs hovered through the windows of the cities, in courtyards and on rooftops, in the streets and public squares, on television screens and theatre stages. And Yerevan, all of Yerevan, moving like one unified body, young and old alike, flowed to the place that bears your name, with flowers and candles, with faces full of sorrow and gratitude, to share in grief, to share in love and admiration for your persona and your art... In all the cafes,

the streets and the places, “we saw your posters”, heard your songs old and new, with “all the faces of love”.

During those days of national mourning when I was out walking in public places, I was often approached by people who offered me their condolences and their gratitude for having translated your songs. This gave me great comfort.

In 2009, when I released the album “Aznavour in Armenian” dedicated to your 85th birthday which included thirteen of your best songs, I realized that I was doing important work because, your admirers, apart from the melodies they knew by heart, could, at last also, discover the meanings of the lyrics being sung in them. But I could not predict that my Armenian renditions of your songs would become a quintessential part of their lives.

It was during these days of October that something began to shift in my small career as an artist. My video clips of your songs

began circulating on social networks and on television. I gave several interviews and performed concerts dedicated to you, immortal Aznavour. In light of this appreciation, it was not merely enough to humbly express my thanks. I had the persistent feeling that I still had a responsibility toward you and fans, to broaden your musical universe a little more. And I resolved to give shape to this idea and create a second album in Armenian, in honor of your 95th birthday.

Back in New York, I threw myself headlong into the work.

The selection of songs to include was not as easy as it was for the first album. If the succession of songs in “Aznavour 85” were your most famous and well known worldwide, this album together with some of your hits, includes songs that may be only well known to Aznavourphiles of my generation. I know that many people will seek out their personal favorites. But it is impossible

to satisfy everyone's taste when it comes to a songwriter who has penned over 1000 songs!

I put all my heart and soul into creating "Aznavour 95" in seven very condensed months of hard work, full of love and inspiration. After the responsibilities of my day job, each evening and every weekend was committed to translation, arrangements, recordings, mixing... But I will always remember that time with such affection, those days and nights spent with you. At home, in New York, "our trifacta", includes myself, my wife and my editor, Anahit ("the beauty and the beast") and Tigran Nanyan, my neighbor, talented musician and Julliard graduate who arranged the tasteful orchestrations for your work. Our dear friends and our children were the first listeners and critics, and we spent countless hours bewitched by your magic. We had many days of disagreements, agreements, arguments concerning a sentence, a word or turn of phrase in my translations,

the right way to sing them -- which required re-recording over and over again. But those were also days spent revisiting our pasts in which you were always a huge presence. We gained a new level of appreciation for your songs in this process and marveled at the spectacular variety of your words. That is how this album came into the light.

Finally, I consider myself a most fortunate man to have had the honor of interpreting your songs in Armenian, happy that your admirers appreciate what I do and give me the inspiration to continue my little career as an artist.

Sincerely, I, who will always love you
Berge Turabian
New York, 2019

Մի անսնոտանալի օր Ազնավուրի հետ
Նյու Յորք, 1998

*Այնքան հուշեր և այնքան սեր
Այսօր քո շուրջը կա,
Որ երբեք, երբեք, երբեք
Մեզից չես հեռանա...*

Թյուրպրյան ընտանիք՝
Պերճ, Ասահիտ, Արուսյակ և Խաչիկ

Une rencontre inoubliable avec Aznavour
With Aznavour, in New York, 1998

*Y a tant d'amour, de souvenirs
Autour de toi, toi
Que jamais, jamais, jamais
Tu ne nous quitteras...*

Berge, Anahit, Arousiak, Khach Turabian

İls sont tombés

İls sont tombés sans trop savoir pourquoi
Hommes, femmes et enfants qui ne voulaient que vivre
Avec des gestes lourds comme des hommes ivres
Mutilés, massacrés les yeux ouverts d'effroi

İls sont tombés en invoquant leur Dieu
Au seuil de leur église ou le pas de leur porte
En troupeaux de désert titubant en cohorte
Terrassés par la soif, la faim, le fer, le feu

Nul n'éleva la voix dans un monde euphorique
Tandis que crouissait un peuple dans son sang
L' Europe découvrait le jazz et sa musique
Les plaintes de trompettes couvraient les cris d'enfants

İls sont tombés pudiquement sans bruit
Par milliers, par millions, sans que le monde bouge
Devenant un instant minuscules fleurs rouges
Recouverts par un vent de sable et puis d'oubli

İls sont tombés les yeux pleins de soleil
Comme un oiseau qu'en vol une balle fracasse
Pour mourir n'importe où et sans laisser de traces
Ignorés, oubliés dans leur dernier sommeil

İls sont tombés en croyant ingénus
Que leurs enfants pourraient continuer leur enfance
Qu'un jour ils fouleraient des terres d'espérance
Dans des pays ouverts d'hommes aux mains tendues

Moi je suis de ce peuple qui dort sans sépulture
Qu'a choisi de mourir sans abdiquer sa foi
Qui n'a jamais baissé la tête sous l'injure
Qui survit malgré tout et qui ne se plaint pas

İls sont tombés pour entrer dans la nuit
Éternelle des temps au bout de leur courage
La mort les a frappés sans demander leur âge
Puisqu'ils étaient fautifs d'être enfants d'Arménie

1975

Նրանք ընկան

Նրանք ընկան ու չիմացան թե ինչու
Տղամարդ կին ու մանուկ որ սիրում էին կյանքը
Անմեղ ու անպաշտպան աչքերում զարհուրանքը
Հոշոտված սվինահար այդ սպանդում ահարկու

Նրանք ընկան կանչելով ողորմյա
Ծնկաչոք խորանին փողոցում իրենց տանը
Մահվան անապատում աքսորի քարավանը
Սովահար ու ծարավ խոշտանգվեց անխնա

Անհոգ ու անհոգի պապանձվել էր աշխարհը
Երբ մի ազգ էր խեղդվում ցեխի մեջ ու արյան
Աշխարհն էր ողողել ջազն ու խելագար պարը
Եվ ճիշդ փողերի ծածկեց լացը մանկան

Նրանք ընկան լուռության մեջ համակ
Բյուրավոր անհամար բայց լռեց ողջ երկիրը
Արյունն այդ գոհերի ինչպես վարդի կարմիրը
Ներկեց հողն ու թաղվեց մոռացման փոշու տակ

Նրանք ընկան աչքերի մեջ արև
Ինչպես երկքնում ճախրող վիրավոր թոչունը
Որ մեռնում է անտուն հեռվում թողած իր բույնը
Հողմածեծ ցիրուցան ինչպես աշնան տերև

Նրանք ընկան և ասկայն հանոգված
Որ որդիքը մի օր կհասնեն այն դրախտը
Որ կապրեն երջանիկ կգտնեն իրենց բախտը
Հյուրընկալ մի երկրում մարդկանց մեջ գրկաբաց

Ես մեկն եմ այդ ազգից որ չունի իր շիրիմը
Որ մեռավ և իր սուրբ հավատքը չուրացավ
Որ միշտ ապրեց հպարտ ու իմացավ իր գինը
Որ ապրում է կրկին սրտում անհուն մի ցավ

Նրանք ընկան հավերժի մեջ մտան
Ու մահվան դեմ անգամ չկորցրին իրենց կամքը
Ահել-ջահել մեռան... իրենց միակ հանցանքը
Երկիրն էր դրախտավայր որ կոչվում է Հայաստան

Et pourtant

Un beau matin je sais que je m'éveillerai
Différemment de tous les autres jours
Et mon cœur délivré enfin de notre amour
Et pourtant, et pourtant
Sans un remords, sans un regret je partirai
Droit devant moi sans espoir de retour
Loin des yeux loin du cœur j'oublierai pour toujours
Et ton cœur et tes bras et ta voix mon amour

Et pourtant, pourtant, je n'aime que toi
Et pourtant, pourtant, je n'aime que toi
Et pourtant, pourtant, je n'aime que toi
Et pourtant

J'arracherai sans une larme, sans un cri
Les liens secrets qui déchirent ma peau
Me libérant de toi pour trouver le repos
Et pourtant, et pourtant
Je marcherai vers d'autres cieux, d'autres pays
En oubliant ta cruelle froideur
Les mains pleines d'amour j'offrirai au bonheur
Et les jour et les nuits et la vie de mon cœur

Et pourtant, pourtant, je n'aime que toi
Et pourtant, pourtant, je n'aime que toi
Et pourtant, pourtant, je n'aime que toi
Et pourtant

Il faudra bien que je retrouve ma raison
Mon insouciance et mes élans de joie
Que je parte à jamais pour échapper à toi
Et pourtant, et pourtant
Dans d'autres bras quand j'oublierai jusqu'à ton nom
Quand je pourrai repenser l'avenir
Tu deviendras pour moi qu'un lointain souvenir
Quand mon mal et ma peur et mes pleurs vont finir

Et pourtant, pourtant, je n'aime que toi
Et pourtant, pourtant, je n'aime que toi
Pourtant, pourtant, je n'aime que toi
Pourtant, pourtant, je n'aime que toi...

1963

Եվ սակայն

Մի առավոտ գիտեմ քնից ես կարթնանամ
Եվ ինձ համար մի նոր օր կբացվի
Ու իմ սիրտը ընդմիջտ մեր սիրուց կազատվի
Եվ սակայն և սակայն

Առանց վշտի խղճի խայթի կհեռանամ
Ու չեմ պահի վերադարձի հույսեր
Չեն լինի իմ սրտում էլ երբեք երազներ
Քո մարմինն ու հոգին ու քո ձայնը իմ սեր

Եվ սակայն սակայն քեզ եմ սիրում միայն
Եվ սակայն սակայն քեզ եմ սիրում միայն
Եվ սակայն սակայն քեզ եմ սիրում միայն
Եվ սակայն

Ես կփշրեմ առանց արցունք ու անտարբեր
Քեզ ինձ կապող ամեն գաղտնի շղթա
Որն ինձ կազատագրի նոր թևեր ինձ կտա
Եվ սակայն և սակայն

Ես կփախչեմ հեռու դեպի անհայտ ավեր
Որ մոռանամ սատնությունդ դաժան
Որ իմ կյանքը և սիրտը լինեն անբաժան
Ամեն օր ու գիշեր ամեն պահ ու վայրկյան

Եվ սակայն սակայն ...

Քեզ իմ սրտից ես կջնջեմ նորից կզգամ
Խինդ ու բերկրանք նորից ես կչնչեմ
Այնքան կհեռանամ որ էլ քեզ չիշեմ
Եվ սակայն և սակայն

Մեկ այլ գրկում երբ մոռանամ անունդ անգամ
Գտնեմ վաղվա իմ հույսը ես նորից
Էլ ոչինչ չի մնա մեր անցած օրերից
Ոչ արցունք ոչ թախիծ ոչ մի հուշ քեզանից

Եվ սակայն սակայն ...

Il faut savoir

Il faut savoir encore sourire
Quand le meilleur s'est retiré
Et qu'il ne reste que le pire
Dans une vie bête à pleurer

Il faut savoir, coûte que coûte
Garder toute sa dignité
Et malgré ce qu'il nous en coûte
S'en aller sans se retourner

Face au destin qui nous désarme
Et devant le bonheur perdu
Il faut savoir cacher ses larmes
Mais moi, mon cœur, je n'ai pas su

Il faut savoir quitter la table
Lorsque l'amour est desservi
Sans s'accrocher l'air pitoyable
Mais partir sans faire de bruit

Il faut savoir cacher sa peine
Sous le masque de tous les jours
Et retenir les cris de haine
Qui sont les derniers mots d'amour

Il faut savoir rester de glace
Et taire un cœur qui meurt déjà
Il faut savoir garder la face
Mais moi, je t'aime trop
Mais moi, je ne peux pas

Il faut savoir mais moi
Je ne sais pas

1961

Պետք է

Պետք է ժպտաս պահես ժպիտդ
Երբ կորցրել ես ամեն ինչ
Եվ դառնորեն լավիս է սիրտդ
Կյանքում որ էլ չարժե ոչինչ

Պետք է գնաս շուտ տաս երեսդ
Գլուխդ բարձր հեռանաս
Եվ կարենաս պահել քո եսը
Ոչ մի գնով ետ չդառնաս

Չար բախտի դեմ չծալես ծունկդ
Խոր վշտի մեջ հոգիդ այրող
Պետք է ժպտաս կով տաս արցունքդ
Պետք է գիտեմ բայց չեմ կարող

Պետք է գնաս լքես սեղանը
Երբ քեզ էլ սեր չեն մատուցի
Ու ճաշակած դառն սիրո համը
Մեկնես առանց ողբուլացի

Պետք է ժպտաս թաքցնես վշտերդ
Կեղծ դիմակիդ մաշկի ներքո
Ստեղծության անգուսպ ճիչերդ
Որ վերջին բառերն են քո սիրո

Պետք է խաղաս մնաս միշտ նույնը
Ու լռեցնես սիրտդ մարտդ
Պահես քո դեմքը հպարտությունը
Բայց ես սիրում եմ քեզ
Բայց ես... ես չեմ կարող
Պետք է գիտեմ բայց ես
Ես չեմ կարող

Voilà que tu reviens

Voilà que tu reviens
Sans une explication
Après deux mois d'absence
Et sans complexe aucun
Tu rentres à la maison
Crispante d'insolence

Voilà que tu reviens
Fumant négligemment
Ta cigarette blonde
Avec ce rire en coin
Que tu as si souvent
Quand tu te fous du monde

Tu ne demandes pas
Ce qu'a été ma vie
Quels ont été mes jours et mes nuits
Loin de toi
Tu ne demandes pas
Si mon âme est meurtrie
Si j'ai trouvé l'oubli
Dans d'autres bras

Simplement tu reviens
Sûre de pouvoir encore
Jouant de ma faiblesse
Empoisonner mes jours
Et promenant tes mains
Tout au long de mon corps
Provoquer ma tendresse
En réveillant l'amour

Voilà que tu reviens
La mèche sur le front
Et de façon brutale
Piétinant mon chagrin
Tu prends avec aplomb
Tes aises et tu t'installes

Voilà que tu reviens
Belle à damner les Dieux
Et tu parles à vois haute
Et moi je ne dis rien
Comme si de nous deux
C'est moi qu'était en faute

Ահա գալիս ես տուն

Ահա գալիս ես տուն
Կարծես բան չի եղել
Խաղում ես միշտ այդ դերը
Ու չես էլ բացատրում
Թե ուր էիր կորել
Այս երկու ամիսները

Ահա գալիս ես տուն
Անտարբեր ծխելով
Քո բարակ ծխախոտը
Ու հեզնորեն ժպտում
Ինձ արհամարելով
Կարծես լինեմ քո ճորտը

Չես էլ հարցնում դու ինձ
Ինչպես եմ ես ապրել
Ի՞նչ են օրերս եղել
Մենակ հեռու քեզնից
Չես էլ հարցնում դու ինձ
Թե ինչ կա իմ կյանքում
Կա՞ ուրիշն իմ հոգում
Բացի քեզնից

Գալիս ես համարձակ
Այնքան վստահորեն
Գիտես դու թուլությունս
Կտանջես ինձ կրկին
Մատներդ սանձարձակ
Մարմինս կշոյեն
Կարթնացնես քնքշությունս
Իմ սերն ու իմ հոգին

Ահա գալիս ես տուն
Իսկույն գրավելով
Տան ամեն մի հատվածը
Ինձ չես էլ նկատում
Վիշտու անտեսելով
Անում ես քո ուզածը

Ահա գալիս ես տուն
Գիվային հմայքով
Տալիս քո հրամանները
Ես չեմ հանում ծպտում
Չգիտեմ մեզնից ո՞վ
Ուղղի իր սխալները

Tu ne doutes de rien
Tu as la certitude
De reprendre ta place et tes droits
Près de moi
Et retrouvant soudain
Toutes tes habitudes
Tes manières et tes gestes d'autrefois

Tu caresses le chien
Tu ouvres la télé
Tu déplaces les choses
Et viens tout contre moi
Moi je revis enfin
Et chassant le passé
Je reste, lèvres closes
Heureux que tu sois là

Voilà que tu reviens
Voilà que tu reviens
Et moi... je me sens bien

1976

Գալիս ես շատ վստահ
Տիրոջ իրավունքով
Բազմում ես քո գահին
Ինձ մոտ առաջվա պես
Մեջդ կասկած չկա
Որ քո շարժումներով
Այնքան ծանոթ ու հին
Ինձ կգերես

Շոյում ես շնիկին
Ու միացնում մի երգ
Գտնում ես քո անկյունը
Իմ կողքին և ինձ հետ
Ես շնչում եմ կրկին
Մոռանում ամեն վերք
Եվ իմ երջանկությունը
Վերադառնում է ես

Ահա գալիս ես տուն
Ահա գալիս ես տուն
Եվ տոն է իմ սրտում

Que c'est triste Venise

Françoise Dorin

Que c'est triste Venise au temps des amours mortes
Que c'est triste Venise quand on ne s'aime plus
On cherche encore des mots mais l'ennui les emporte
On voudrait bien pleurer mais on ne le peut plus

Que c'est triste Venise lorsque les barcaroles
Ne viennent souligner que des silences creux
Et que le coeur se serre en voyant les gondoles
Abriter le bonheur des couples amoureux

Que c'est triste Venise au temps des amours mortes
Que c'est triste Venise quand on ne s'aime plus
Les musées les églises ouvrent en vain leurs portes
Inutiles beautés devant nos yeux déçus

Que c'est triste Venise le soir sur la lagune
Quand on cherche une main que l'on ne vous tend pas
Et que l'on ironise devant le clair de lune
Pour tenter d'oublier ce qu'on ne se dit pas

Adieu tous les pigeons qui nous ont fait escorte
Adieu pont des soupirs adieu rêves perdus
C'est trop triste Venise au temps des amours mortes
Que c'est triste Venise quand on ne s'aime plus

1964

Ինչ տխուր է Վենետիկը

Ֆրանսուազ Դորեն

Ինչ տխուր է տեսնել Վենետիկն առանց սեր
Վենետիկն է տխուր երբ իրար չենք սիրում
Չկան սիրո խոսքեր և չկան երազներ
Ոչ մի կաթիլ արցունք չկա մեր աչքերում

Ինչ տխուր է տեսնել Վենետիկն առանց մեզ
Մակույկները որ մեր սերն էլ չեն օրորի
Թիավարներն էլի կերգեն առաջվա պես
Բայց երգն իրենց ավաղ մեր հոգին չի գերի

Ինչ տխուր է տեսնել Վենետիկն առանց սեր
Վենետիկն է տխուր երբ իրար չենք սիրում
Դոյակներ տաճարներ չեն արթնացնում հույզեր
Անիմաստ հրաշալիք որ մեզ չի հրապուրում

Ինչ տխուր է տեսնել ջրափին իրիկվան
Երկու ձեռք միայնակ որ չեն հավում իրար
Լիալունի ներքո բառերը կթվան
Շեղանակ ճագատագրի մոռացված և օտար

Մնաք բարով ճախրող թռչուններ և հուշեր
Հառաչանքի կամուրջ ուր էլ չենք թափառում
Ինչ տխուր է տեսնել Վենետիկն առանց սեր
Վենետիկն է տխուր երբ իրար էլ չենք սիրում

Je bois

Je bois pour oublier mes années d'infortune
Et cette vie commune
Avec toi mais si seul
Je bois pour me donner l'illusion que j'existe
Puisque trop égoïste
Pour me péter la gueule

Et je lève mon verre à nos coeurs en faillite
Nos illusions détruites
À ma fuite en avant
Et je trinque à l'enfer qui dans mon foie s'impose
En bouquet de cirrhose
Que j'arrose en buvant

Je bois au jour le jour à tes fautes, à mes fautes
Au temps que côte à côte
Il nous faut vivre encore
Je bois à nos amours ambigus, diaboliques
Souvent tragi-comiques
Nos silences de mort

À notre union ratée, mesquine et pitoyable
À ton corps insatiable
Roulant de lit en lit
À ce serment, prêté la main sur l'Évangile
À ton ventre stérile
Qui n'eut jamais de fruit

Je bois pour échapper à ma vie insipide
Je bois jusqu'au suicide
Le dégoût la torpeur
Je bois pour m'enivrer et vomir mes principes
Libérant de mes tripes
Ce que j'ai sur le coeur

Au bonheur avorté, à moi, à mes complices
À toi, tout feu, tout sexe
À tes nombreux amants
À ma peau boursouflée, striée de couperose
Et à la ménopause
Qui te guette au tournant

Je bois au lois bénies de la vie conjugale
Qui de peur de scandale
Poussent à faire semblant
Je bois jusqu'à la lie aux étreintes sommaires
Aux putes exemplaires
Aux froids accouplements

Au meilleur de la vie qui par lambeaux nous quitte
À cette cellulite
Dont ton corps se dépare
Au devoir accompli comme deux automates
Aux ennuis de prostate
Que j'aurais tôt ou tard

Խմում եմ

Խմում եմ որ մոռանամ տարիներս անբախտ
Եվ իմ կյանքը դժբախտ
Քեզ հետ բայց մեն-մենակ
Խմում այն պատրանքով թե դեռ ապրում եմ կամ
Անպետք ու թուլակամ
Խմում եմ շարունակ

Բարձրացնում եմ բաժակ մեր պարտության
կենացը
Չեմ տեսնում վերադարձը
Փախել ենք իրարից
Կենացը դժոխքի որ այրում է իմ լյարդը
Մոտեցնում իմ ավարտը
Բայց խմում եմ նորից

Խմում եմ մեզ համար իմ ու քո սխալների
Բոլոր այն օրերի
Որ կապրենք միասին
Կենացն այս միության թշվառ ու դիվային
Դառն ու գավեշտային
Իբրև կին ամուսին

Ձախողված մեր գույգի որ դարձավ այս չարիքը
Քո սարմնի որի կիրքը
Անկուշտ է և անհագ
Կենացը մեր երդման որ պղծեց ավետարանը
Քո որի որովայնը
Մեզ չտվեց զավակ

Խմում եմ որ փախչեմ տաղտուկից առօրյա
Կիսմեմ մինչև մահ
Ինձ հարբելն է փրկում
Խմում եմ որ փախեմ ողջ մաղձը իմ սրտի
Որ էլ ինձ չխեղդի
Ծանրացած իմ հոգուն

Մեռած ու չթաղված երջանկության
կենացը
Կրքիդ որի ուզածը
Ես չեմ այլ մի բանակ
Կենացը իմ դեմքի որ կորցնում է իր գույնը
Մարմնիդ որի ավյուրը
Կմարի անժամանակ

Խմում եմ ես օրինյալ կենացն ամուսնական
Օրենքների որ կան
Որ միշտ բարձր ենք պահում
Ու խմում այն պարկեշտ պոռնիկների համար
Որոնք խոնարհաբար
Քեզ են փոխարինում

Եվ խմում եմ քանզի պիտի գա ծերությունը
Հետն էլ հիվանդությունը
Հոգսերը մոտալուտ
Շուտով ինձ կտանջի իմ շագանակագեղձը
Իսկ քեզ էլ կրծքագեղձը
Կտանջի ուշ թե շուտ

Je bois à en crever et peu à peu j'en crève
Comme ont crevé mes rêves
Quand l'amour m'a trahi
Je bois à m'en damner le foie comme une éponge
Car le mal qui me ronge
Est le mal de l'oubli

Je m'enivre surtout pour mieux noyer ma peine
Et conjurer la haine
Dont nous sommes la proie
Et le bois comme un trou qu'est en tout point semblable
À celui que le diable
Te fait creuser pour moi

Je bois mon dieu, je bois
Un peu par habitude
Beaucoup de solitude
Et pour t'oublier toi
Et pour t'emmerder toi
Je bois, je bois

1987

Խմում եմ ցմրուր որ վերանամ անհետ
Երազներս էլ ինձ հետ
Ու սերը դավաճան
Խմում եմ ու խեղդում թույնի մեջ անիծյալ
Հիշատակ ու անցյալ
Մինչև գտնեմ վախճան

Լակում եմ մահու չափ որ խլացնեմ իմ ցավը
Հագեցնեմ իմ ծարավը
Քեզ անվերջ ատելու
Ու կխմեմ մինչև բացվի իմ գերեզմանը
Ու դնես իմ դամբանը
Ձեռքերով սատանու

Խմում եմ տեր իմ խմում
Այս ու այն պատճառով
Միայնության ցավով
Որ քեզանից պրծնեմ
Որ քո հերն անիծեմ
Խմո՛ւմ եմ
Խմո՛ւմ եմ
Խմո՛ւմ

Tous les visages de l'amour

Toi, parée de mille et un attraits
Je ne sais jamais qui tu es
Tu changes si souvent de visage et d'aspect
Toi, quel que soit ton âge et ton nom
Tu es un ange ou le démon
Quand pour moi tu prends tour à tour
Tous les visages de l'amour

Toi, si Dieu ne t'avait modelée
Il m'aurait fallu te créer
Pour donner à ma vie sa raison d'exister
Toi qui est ma joie et mon tourment
Tantôt femme et tantôt enfant
Tu offres à mon coeur chaque jour
Tous les visages de l'amour

Moi je suis le feu qui grandit ou qui meurt
Je suis le vent qui rugit ou qui pleure
Je suis la force ou la faiblesse
Moi je pourrais défier le ciel et l'enfer
Je pourrais dompter la terre et la mer
Et réinventer la jeunesse

Toi, viens, fais de moi ce que tu veux
Un homme heureux ou malheureux
Un mot de toi, je suis poussière ou je suis Dieu
Toi sois mon espoir sois mon destin
J'ai si peur de mes lendemains
Montre à mon âme sans secours
Tous les visages de l'amour
Toi, tous les visages de l'amour

1974

Բոլոր դեմքերն ես դու սիրո

Դու հազար ու մի հմայքներով
Ես չգիտեմ ինչ ես կամ ով
Տեսնում եմ քեզ անվերջ տարբեր կերպարանքով
Դու մերթ հրեշտակ ես մերթ հրեշ
Իմն ես մի օր կամ էլ հավերժ
Ես չգիտեմ անունը քո
Բոլոր դեմքերն ես դու սիրո

Դու եթե Աստված քեզ չարարեր
Քեզ իմ հոգին կհնարեր
Որ իմ կյանքում մի հույս ու նպատակ լիներ
Դու մերթ աղջնակ ես ու մերթ կին
Իմ հոգեառն ես ու հոգին
Եվ այս և այն է դեմքը քո
Բոլոր դեմքերն ես դու սիրո

Ես մերթ հրդեհ եմ մերթ մոխիր եմ հանգած
Հողմի շառաչ եմ կամ անձրևի լաց
Ես մեկ ծփանք եմ մեկ հորձանք
Ես կկռվեմ ծովի ցամաքի դեմ
Ինձ չի հաղթի ոչ դժոխք ոչ եղեմ
Ես կընդունեմ թե մահ թե կյանք

Դու արի դարձրու ինձ ինչ կուզես
Աստված կամ ստրուկ հլու և հեզ
Դարձրու դժբախտ կամ երջանիկ ինչ որ ասես
Դու եղիր ինձ հույս ճակատագիր
Վախ ու կասկածն իմ ամոքիր
Անվերջ ինձ ցույց տուր դեմքը քո
Բոլոր դեմքերը քո սիրո
Դու բոլոր դեմքերն ես դու սիրո

Le Toréador

Tu gis les yeux perdus
Livide et pitoyable
Le corps à demi nu
Recouvert d'un drap blanc
Ton habit de lumière
Est jeté lamentable
Avili de poussière
Et maculé de sang

La course continue
Tandis que tu rends l'âme
Tant pis pour le vaincu
Il mérite son sort
Et le nom du vainqueur
Que l'assistance acclame
Bien plus que la douleur
Te transperce le corps

Tu ne reverras plus
Les courses enivrantes
Sous un soleil de plomb
À te crever les yeux
Tu ne reverras plus
Les filles ravissantes
Debout sur les gradins
T'acclamant comme un dieu

Tu n'éprouveras plus
Ce sentiment étrange
Fait d'un curieux mélange
De peur et de fierté
Quand dans l'arène en feu
Tu marchais d'un pas noble
Tandis qu'un passo doble
Ponctuaait ton entrée

La bête a eu raison
De ta fière prestance
Elle a sali ton nom
Elle a ruiné ta vie
Ta merveilleuse allure
Et ta fière arrogance
Sont tombés dans la sciure
Et le sable rougi

Tes ongles sont plantés
Dans le bois de ta couche
Et seul, abandonné
Tu vois venir la mort
Cette fille d'amour
Qui te colle à la bouche
Pour mieux voler tes jours
En possédant ton corps

Դու պառկած ես մենակ
Ու աչքերդ են սառած
Շենրմակ սավանի տակ
Մարմինդ է կիսամերկ
Քո թիկնոցը փայլուն
Մի կողմ է շարտված
Խառնվել է փոշուն
Պղծված ու արնաներկ

Դու պարտվեցիր ինչ փույթ
Եվ հոգիդ ես փչում
Ցլամարտը անգույթ
Մոլեգնում է կրկին
Անունը հաղթողի
Որ ամբոխն է գոչում
Խոցում է կրկնակի
Քո վիրավոր հոգին

Դու չես տեսնի երբեք
Էլ քո ցլամարտերը
Աչքերդ ոչ որ չկա
Արևից արբեցած
Դու չես լսի երբեք
Էլ խենթ աղաղակները
Երբ ողջունում էր քեզ
Ամբոխն իբրև աստված

Ցլամարտիկը

Դու չես տեսնի երբեք
Այդ վսեմ մեծարանքը
Չես ապրի այն հրճվանքը
Մխարանքի ու վախի
Որ զգում էիր երեկ
Երբ հաղթական քայլքով
Օլեներով երգով
Մտնում էիր խաղի

Ցուլը ծնկի բերեց
Քո կեցվածքը հպարտ
Եվ անունդ պղծեց
Ու կյանքիդ տվեց վերջ
Քո պատվին ու փառքին
Օ՛ ինչ նսեմ ավարտ
Ու քո գոռոզ ոգին
Հեծում է ցեխի մեջ

Եղունգներդ ահա
Գամել ես քո մահճին
Շուրջդ ոչ որ չկա
Սպասում ես մահին
Մահը ինչպես մի կին
Շուրթերդ է համբուրում
Խլում շունչդ վերջին
Որ առնի քո հոգին

Tu ne reverras plus
La chaude Andalousie
Quand la terre glacée
Va se jeter sur toi
Tu ne reverras plus
Ces danseuses en folie
Ces chanteurs de flamenque
Aux pathétiques voix

Une idole se meurt
Une autre prend sa place
Tu as perdu la face
Et soldé ton destin
Car la gloire est frivole
Et quand on la croit nôtre
Elle s'offre à un autre
Et il ne reste rien
Non, rien!
Non, rien!
Non, rien!

1965

Դու չես տեսնի երբեք
Անդալուզյան դաշտերը
Երբ պաղ մարմինը քո
Հանձնեն սև հողին
Դու չես տեսնի երբեք
Ինչպես են աղջիկները
Պարերով ֆլամենգո
Ողջունում հաղթողին

Հեռանում է մի կուռք
Մյուսն է գրավում գահը
Դե ինչ ընդունիր մահը
Լքված ու պատվազուրկ
Քանզի փառքը ունայն է
Ինչպես վերջին պոռնիկը
Վազում է մյուսի գիրկը
Ու մեզ չի մնում
Ոչի՛նչ
Ոչի՛նչ
Ոչի՛նչ

À ma femme

Quand le soc de roc de saisons
Sur nos visages et sur nos fronts
Aura creusé de lourds sillons
De rides

Quand nos enfants ayant grandi
Auront abandonné le nid
Laisant nos cœurs affaiblis
Le vide

Quand nos gestes seront plus lents
Que nous verrons passé le temps
Avec un air étranagement

Lucide
Quand nous n'aurons plus d'avenir
Nous remuerons des souvenirs
Terre qui ne peut devenir
Aride

Quand à pas lents et incertains
Nous visiterons des jardins
Qui comme nos fronts seront peints
De givre
Quand au prix de milliers d'effort
Nous chercherons sans doute encore
À tuer le temps déjà mort
De vivre
Quand nous ne serons désormais
Que deux vies liées sans projet
Nous ouvrirons avec regret
Le livre

Que nous aurons au fil des ans
Écrit sur les pages du temps
Ou deux mots manqueront pourtant :
À suivre

Quand enfin la vie parcourue
Prêt à entrer dans l'inconnu
Je te regarderai perdue

Et blême
Quand dans ton regard je verrai
Que sans notre amour désormais
Tes jours ne seront plus jamais
Les mêmes

Quand mes yeux ne verront plus rien
Que ma main cherchera ta main
À l'heure où parler sera un
Problème

Après avoir accepté Dieu
Juste avant de fermer les yeux
Encore une fois si je peux
Je te dirai comme un adieu:

Je t'aime

1972

Կնոջս

Երբ խովը ապրած օրերի
Մեր դեմքին ակոսներ փորի
Ու ցուրտ ձմեռը մեզ բերի
Իր ձյունը

Երբ գավակները մեր արդեն
Հասակ առած տունը լքեն
Տխուր ու ամայի թողնեն
Մեր բույսը

Երբ մեր կյանքը դառնա ունայն
Եվ անկյունում նստած անձայն
Վերհիշենք մեր ջահելության
Գարունը

Երբ չլինի էլ ապագա
Այլ միայն հուշ միայն ներկա
Մեր սրտերում կհեկեկա
Աշունը

Երբ համարաբայլ շրջենք այգում
Ու մեր ծանոթ հին պուրակում
Տեսնենք մեր տերևաթափ հոգու
Գույները

Երբ մենակ ու տխուր նստած
Փորձենք սպանել մեզ մնացած
Մեր օրերի արդեն հաշվված
Ժամերը

Երբ որ դառնանք մեն մի հոգի
Առանց վաղվա նպատակի
Մենք կթերթենք մեր սիրո գրքի
Էջերը

Ու մեր վեպի վերջին գլխում
Լուռ կջնջենք տողատակում
"Մ'նացյալը հաջորդ գրքում"
Բառերը

Երբ միասին մեր կյանքն ապրած
Եվ անհայտի ճամփան բռնած
Ես նկատեմ աչքերդ թաց
Տխրում են

Երբ տեսնեմ հայացքում ես քո
Դեմքիդ գունատ ու մտախոհ
Վերջին ցուրբերը մեր սիրո
Մարում են

Երբ զգաս որ մութ գիշերում
Ձեռքս ձեռքդ է անհույս փնտրում
Բայց բառերը շրթիս լռում
Մեռնում են

Երբ ես բռնեմ երկնի ճամփան
Նախքան կյանքին հրաժեշտ տամ
Քո ականջին վերջին անգամ
Ինչպես աղոթք կշշնջամ

Քեզ սիրում եմ

Je t'attends

Mes jours passent, mes nuits pleurent
Et pleure le vent
Ma raison sombre et se meurt
Quand meurt le temps
Ce temps mort que je regrette
Et tant et tant
Car sans toi ma vie s'arrête
Et je t'attends

J'attends l'air que l'on respire
Et le printemps
J'attends mes éclats de rire
Et mes vingt ans
Mes mers calmes et mes tempêtes
En même temps
Car sans toi ma vie s'arrête
Et je t'attends

Je t'attends
Viens, ne tarde pas
D'où que tu viennes, qui que tu sois
Viens, le temps est court
Je t'attends
Mon rêve inconnu
Quel est ton nom, quel est ton but
Le mien c'est, c'est l'amour

Pour que mes jours se transforment
Et que vraiment
Ma vie par toi prenne forme
À chaque instant
Parce que le vide me hante
Avec mon sang
Comme un peintre je t'invente
Et je t'attends

Mes doigts par petites touches
Font tes dents
Avant de croquer ta bouche
Éperdument
Mais ces rêves ne me laissent
Que tourments
Car je traîne ma détesse
Et je t'attends

Je t'attends
Viens, ne tarde pas
D'où que tu viennes, qui que tu sois
Viens, le temps est court
Je t'attends
Mon rêve inconnu
Quel est ton nom, quel est ton but
Le mien c'est, c'est l'amour

Քեզ եմ սպասում

Օրերս անցնում են և անվերջ
Լուռ արտասվում
Մտքերս մութ գիշերվա մեջ
Անհետ սուզվում
Քամին սուլում է աղեկեզ
Եվ ինձ ասում
Կյանքն անիմաստ է առանց քեզ
Քեզ եմ սպասում

Կուզենայի զգալ գարնան
Շունչը իմ ներսում
Անհոգ ծիծաղ ջահելության
Խինդն եմ ուզում
Լինել հարբած մակույկի պես
Օվկիանոսում
Կյանքն անիմաստ է առանց քեզ
Քեզ եմ սպասում

Եկ շուտ եկ
Շուտ եկ չուշանաս
Ով էլ լինես ուր էլ լինես
Կարճ է կյանքը կյանքն առանց սեր
Եկ շուտ եկ
Իմ անհայտ երագ
Ի՞նչ ես փնտրում ի՞նչ ես տենչում
Ես միայն տենչում եմ սեր

Որ օրերս չվատեն
Զուր երագում
Կյանքս ստանա մարմին ու դեմք
Քեզ եմ ուզում
Ունայնությունն է մշտապես
Իմ մեջ հոսում
Քեզ ստեղծում եմ նկարչի պես
Քեզ եմ սպասում

Ու աչքերն իմ տենդորեն
Դեմքդ ես որսում
Որ շուրթերդ ես արարեմ
Շուրթդ եմ ուզում
Երագներս սին ինձ արդեն
Էլ չեն հուզում
Տես դարձել եմ տխուր անդեմ
Քեզ եմ սպասում

Եկ շուտ եկ
Շուտ եկ չուշանաս
Ով էլ լինես ուր էլ լինես
Կարճ է կյանքը կյանքն առանց սեր
Եկ շուտ եկ
Իմ անհայտ երագ
Ի՞նչ ես փնտրում ի՞նչ ես տենչում
Ես միայն տենչում եմ սեր

Il te suffisait que je t'aime

Nous avions vingt ans toi et moi
Quand on a sous le même toit
Combattu la misère ensemble
Nous étions encore presque enfants
Et l'on disait en nous voyant:
"Regardez comme ils se ressemblent"

Nous avons la main dans la main
Surmonté les coups du destin
Et résolu bien des problèmes
Le ventre vide en privation
Tu te nourrissais d'illusions
Il te suffisait que je t'aime

Nous avons lutté tant d'années
Que la fortune s'est donnée
Mais l'âge a pris ton insouciance
Tu te traînes comme un fardeau
Et ne ris plus à tout propos
Et pleures ton adolescence

Et passes du matin au soir
Des heures devant ton miroir
Essayant des fards et des crèmes
Et moi, je regrette parfois
Le temps où pour forger tes joies
Il te suffisait que je t'aime

Si je le pouvais mon amour
Pour toi j'arrêtera le cours
Des heures qui vont et s'éteignent
Mais je ne peux rien y changer
Car je suis comme toi logé
Tu le sais à la même enseigne

Ne cultive pas les regrets
Car on ne récolte jamais
Que les sentiments que l'on sème
Fais comme au temps des années d'or
Et souviens-toi qu'hier encore
Il te suffisait que je t'aime

Pour moi rien n'a vraiment changé
Je n'ai pas cessé de t'aimer
Car tu as toujours tout le charme
Que tu avais ce jour béni
Où devant Dieu tu as dit: "oui"
Avec des yeux baignés de larmes

Le printemps passe, et puis l'été
Mais l'automne a des joies cachées
Qu'il te faut découvrir toi-même
Oublie la cruauté du temps
Et rappelle-toi qu'à vingt ans
Il te suffisait que je t'aime

Քեզ հերիք էր միայն իմ սերը

Երբ դեռ հազիվ քսան տարեկան
Լի ավյունով պատանեկան
Մենք հյուսեցինք մեր սիրո բույնը
Այնքան նման էինք իրար
Անհնարին ոչինչ չկար
Մեզ հետ էր միշտ երջանկությունը

Միշտ իրար հետ ու ձեռք ձեռքի
Հաղթահարում էինք կյանքի
Բիրտ հարվածներն ու զրկանքները
Քո հոգը չէր ոչ ցուրտ ոչ սով
Մսվում էիր պատրանքներով
Քեզ հերիք էր միայն իմ սերը

Ու վերջապես տարիներ անց
Շակատագիրը մեզ ժպտաց
Բայց դու կորցրել ես ինդությունդ
Տարիները փոխեցին քեզ
Էլ չես ժպտում առաջվա պես
Ցավով հիշում ջահելությունդ

Եվ ժամերով հայելու դեմ
Կանգնած շպարում ես շուրթ ու դեմք
Քեզ հարդարում սանրում մազերդ
Իսկ ես հիշում եմ անցյալում
Աչքերդ ինչպես էին փայլում
Քեզ հերիք էր միայն իմ սերը

Կարենայի օ՛ իմ անգին
Ետ տալ սլաքը ժամանակի
Որ չխամրեն դեմքիդ գույները
Բայց անկարող եմ լավ գիտես
Նույն նավի մեջ ենք դու և ես
Նույնն են մեր ծովն ու քամիները

Ապրիր էլի առաջվա պես
Անպերի տակ արևը տես
Հիշիր կյանքիդ ջահել օրերը
Երբ մեր փոքրիկ կտուրի տակ
Չունեիր վիշտ ու ափսոսանք
Քեզ հերիք էր միայն իմ սերը

Իմ սրտում չես փոխվել երբեք
Քեզ սիրում եմ ինչպես երեկ
Դեռ զգում եմ այն օրվա հուզմունքը
Երբ խորանին դեմն Աստծո
Շշջացիր դու ինձ «այո»
Եվ քո աչքից հոսեց արցունքը

Կանցնի ամառ կանցնի գարուն
Բայց և աշունն է շատ սիրուն
Դու մոռացիր անմիտ հոգսերը
Ժպտա իզուր ես վշտանում
Հիշիր որ քսան տարեկանում
Քեզ հերիք էր միայն իմ սերը

Bon anniversaire

J'ai mis mon complet neuf, mes souliers qui me serrent
Et je suis prêt déjà depuis pas mal de temps
Ce soir est important, car c'est l'anniversaire
Du jour où le bonheur t'avait vêtue de blanc

Mais je te sens nerveuse, au bord de la colère
Alors je ne dis rien, mieux vaut être prudent
Si je disais un mot, ton fichu caractère
M'enverrais sur les roses, et l'on perdrait du temps

Il est huit heures un quart, et tu attends la robe
Qu'on devait te livrer ce matin au plus tard
Pour comble tes cheveux au peigne se débent
Tout semble se liquer pour qu'on soit en retard

Si tout va de ce train, la soirée au théâtre
Et l'auteur à la mode, on s'en fera un deuil
Adieu pièce d'Anouilh, d'Anouilh, ou bien de Sartre
Je ne sais plus très bien, mais j'ai deux bons fauteuils

Bon anniversaire
Bon anniversaire

Ta robe est arrivée, enfin, et tu respirez
Moi pour gagner du temps je t'aide de mon mieux
Tout semble s'arranger mais soudain c'est le pire
La fermeture s'arrête et coince au beau milieu

On s'énerve tous deux, on pousse et puis l'on tire
On s'y mêle les doigts, on y met tant d'ardeur
Que dans un bruit affreux, le tissu se déchire
Et je vois tes espoirs se transformer en pleurs

Aux environs d'onze heures, enfin te voilà prête
Mais le temps d'arriver le théâtre est fermé, viens
Allez viens, nous irons souper tous deux en tête à tête
Non, tu as le coeur gros, tu préfères rentrer

Par les rues lentement, nous marchons en silence
Tu souris, je t'embrasse, et tu souris encore
La soirée est gâchée, mais on a de la chance
Puisque nous nous aimons, l'amour est le plus fort

Bon anniversaire
Bon anniversaire
Bon anniversaire...

1963

Շնորհավոր մեր տարեդարձը

Ես պատրաստ եմ վաղուց սև բաճկոնս հագա
Եվ կոշիկներս նոր որ դեռ նեղ են ոտքիս
Տարեդարձն է այսօր այն հիշարժան օրվա
Երբ ճեփ-ճեփմակ հագած կանգնեցիր դու կողքիս

Բայց զգում եմ որ դու եզրին ես զայրույթի
Եվ սպասում ինչուք չեմ հանում ոչ մի ձայն
Բարկությունդ հաստատ իմ գլխին կպայթի
Եթե մի բառ ասեմ և կուշանանք միայն

Ժամը ութն է արդեն շորերդ դեռ չկան
Որ խոստացել էին բերել այս առավոտ
Իսկ դու դեռ մազ ու դեմք չես հարդարել անգամ
Այսօր կարծեմ ոչինչ չի ստացվում մեզ մոտ

Եթե այսպես գնա մնաք բարով թատրոն
Մարտը Անույ... չգիտեմ ով է պիեսը գրել
Միայն գիտեմ ավաղ կորավ մեր երեկոն
Իսկ ես մի կերպ երկու լավ տոմս էի ճարել

Շնորհավոր մեր տարեդարձը
Շնորհավոր մեր տարեդարձը

Հագուստդ ժամանեց օ՛ր շունչ ես քաշում հիմա
Փորձում եմ քեզ օգնել և վայրկյաններն հաշվում
Գուցեն հասցնենք բայց նոր աղետ ահա
Ճարմանդը անհիճյալ լուվել է չի շարժվում

Քաշում ենք վեր ու վար շտապելով կատաղած
Մատներս իրար խառնում քաշքշում մոլեգին
Ու զգեստդ խզգալով պատռվում է հանկարծ
Հույսերը մեր բոլոր հոգս են ցնդում կրկին

Պատրաստ ես վերջապես ժամը տասն անց կեսին
Հասնում ենք թատրոն բայց տեսնում դուռը փակ
Դե եկ եկ նստենք մի տեղ և ընթրենք միասին
Բայց չէ դու սիրտ չունես ուզում ես տուն գնանք

Փողոցներով դանդաղ թափառում ենք մենք լուռ
Ի՛նչ փույթ թե ձախողվեց մեր երեկոն այսօր
Դու ժպտում ես իսկ ես քեզ գրկում եմ ամուր
Սիրում ենք մենք իրար սերն է ամենագոր

Շնորհավոր մեր տարեդարձը
Շնորհավոր մեր տարեդարձը
Մեր սիրո տարեդարձը

Non, je n'ai rien oublié

Je n'aurais jamais cru qu'on se rencontrerait
Le hasard est curieux, il provoque des choses
Et le destin pressé un instant prend la pause
Non, je n'ai rien oublié

Je souris malgré moi, rein qu'a te regarder
Si les mois les années marquent souvent les êtres
Toi, tu n'as pas change la coiffure peut-être
Non, je n'ai rien oublié

Marié, moi ? allons donc, je n'en ai nulle envie
J'amie ma liberté, et puis, de toi a moi
Je n'ai pas recouru la femme de ma vie
Mais allons prendre un verre, et parlerons de toi

Qu'as-tu fait de tes jours ? es-tu riche et comblée ?
Tu vis seule à Paris ? mais alors ce mariage ?
Entre nous tes parents ont du crever de rage
Non, je n'ai rien oublié

Qui m'aurait dit qu'un jour sans l'avoir provoqué
Le destin tout-à-coup nous mettrait face à face
Je croyais que tout meurt avec le temps qui passe
Non, je n'ai rien oublié

Je ne sais trop que dire, ni par où commencer
Les souvenirs foisonnent, envahissent ma tête
Mon passé revient du fond de sa défaite
Non je n'ai rien oublié

À l'âge où je portais mon cœur pour toute arme
Ton père ayant pour toi bien d'autres ambitions
A brisé notre amour a fait jaillir nos larmes
Pour un mari choisi sur sa situation

J'a voulu te revoir mais tu étais cloîtrée
je te écrit cent fois, mais toujours sans réponse
Cela m'a pris longtemps avant que je renonce
Non, je n'ai rien oublié

L'heure court et déjà le café va fermer
Viens je te raccompagne à travers les rues mortes
Comme au temps des baisers qu'on volait sous ta porte
Non, je n'ai rien oublié

Chaque saison était notre saison d'aimer
Et nous ne redoutions ni l'hiver ni l'automne
C'est toujours le printemps quand nos vingt ans
résonnent
Non, je n'ai rien oublié

Ոչ, ես ոչինչ չեմ մոռացել

Եվ ով կասեր որ քեզ կարող էի տեսնել
Ճակատագիրը խենթ նվիրեց մեզ այս պահը
Վերադարձրեց հանկարծ մեր անցած
ճանապարհը

Ոչ ես ոչինչ չեմ մոռացել

Ժպտում եմ ականա ես քեզ եմ հանդիպել
Մեզ փոխում են կյանքի անողոր տարիները
Դու չես փոխվել բնավ գուցե միայն մազերդ
Ոչ ես ոչինչ չեմ մոռացել չեմ մոռացել

Կի՞ն ո ոչ կին չունենւմ և ոչ էլ ցանկությունը
Քեզնից հետո ոչ ոք չի հանդիպել դեռ ինձ
Եկ գնանք սրճարան թողնենք իմ պատմությունը
Խմենք մի-մի բաժակ և ինձ պատմիր քեզնից

Ասա ո՞նց ես հիմա շա՛տ ես հարստացել
Ա՛խ մենա՛կ Փարիզում իսկ ո՞ր է այդ ընտրյալը
Ծնողներդ գոնե հասկացա՞ն իրենց սխալը
Ոչ ես ոչինչ չեմ մոռացել

Եվ ով կարող էր իր ստրով իսկ անցկացնել
Կհայտնվես իմ դեմ կլինի այս դիպվածը
Իսկ ես կարծել եմ միշտ ետ չես բերի անցածը
Ոչ ես ոչինչ չեմ մոռացել

Չգիտեմ ինչ ասել և որտեղից սկսել
Անընդհատ գլխիս մեջ հեղեղվում են հուշերը
Եվ հառնում է իմ դեմ նորից պարտված իմ սերը
Ոչ ես ոչինչ չեմ մոռացել չեմ մոռացել

Ջահել նոր կյանք մտած սիրտս էր միակ իմ գանձը
Բայց հայրդ փառասեր իր ընտրյալը ուներ
Խլեցին քեզ ինձնից մեզ մնաց միայն լացը
Ու փողով ծախեցին իմ սիրտն ու սերը մեր

Քեզ երբեք էլ երբեք չէի կարող տեսնել
Քեզ այնքան եմ գրել... չեմ ստացել պատասխանը
Շատ երկար է տանջել ինձ մեր սիրո վախճանը
Ոչ ես ոչինչ չեմ մոռացել

Ուշ է սրճարանը փակելու են դե էլ
Քեզ ուղեկցեմ ինչպես առաջ մինչև քո դուռը
Որտեղ տալիս էիր ինձ քո ամոթխած համբույրը
Ոչ ես ոչինչ չեմ մոռացել

Տարին բոլոր իրար խենթի պես ենք սիրել
Ու մեզ չի վախեցրել ձմեռը կամ աշունը
Երբ քսան տարեկան ես քեզ հետ է միշտ զարունը
Ոչ ես ոչինչ չեմ մոռացել չեմ մոռացել

Cela m'a fait du bien de sentir ta presence
Je me sens different, comme un peu plus leger
On a souvent besoin d'un bain d'adolescence
C'est doux de revenir aux sources du passé

Je voudrais si tu veux, sans vouloir te forcer
Te revoir a nouveau, enfin... si c'est possible
Si tu en as envie si tu es disponible
Si tu n'as rien oublie
Comme moi qui n'ai rien oublié

1971

Ինչքան լավ եմ զգում որ այսօր դու ինձ հետ ես
Այնքան լավ եմ հիմա այնքան եթերային
Ինչքան լավ է զգալ որ կրկին պատանի ես
Վերադառնալ նորից քո քաղցր անցյալին

Օ՛ այնքան կուզեի ես նորից քեզ տեսնել
Օ՛ ոչ չեմ ստիպում եթե միայն ազատ ես
Եթե... դու էլ կուզես եթե դրան պատրաստ ես
Թե դու էլ չես մոռացել
Ինչպես ես որ ոչինչ չեմ մոռացել
Չեմ մոռացել

Les deux guitares

Deux tziganes sans répit
Grattent leur guitare
Ranimant du fond des nuits
Toute ma mémoire

Sans savoir que roule en moi
Un flot de détresse
Font renaître sous leurs doigts
Ma folle jeunesse

*Ձ, րազ, Եւթ րազ
Եւթ մնօցօ-մնօցօ րազ*

Jouez tziganes jouez pour moi
Avec plus de flamme
Afin de couvrir la voix
Qui dit à mon âme :

Où as-tu mal ? Pourquoi as-tu mal ?
Ah t'as mal à la tête
Mais bois un peu moins aujourd'hui tu boiras plus
demain

Et encore plus après-demain

*Ձ, րազ, Եւթ րազ
Եւթ մնօցօ-մնօցօ րազ*

Je veux rire et chanter
Et souler ma peine
Pour oublier le passé
Qu'avec moi je traîne

Apportez-moi du vin fort
Car le vin délivre
Oh versez, versez-m'en encore
Pour que je m'enivre

*Ձ, րազ, Եւթ րազ
Եւթ մնօցօ-մնօցօ րազ*

Deux guitares en ma pensée
Jettent un trouble immense
M'expliquant la vanité
De notre existence

Que vivons-nous ? Pourquoi vivons-nous ?
Quelle est la raison d'être ?
Tu es vivant aujourd'hui, tu seras mort demain
Et encore plus après-demain

*Ձ, րազ, Եւթ րազ
Եւթ մնօցօ-մնօցօ րազ*

Երկու կիթառ

Երկու գնչու այս իրիկուն
Գրկած իրենց կիթառը
Նվագում են փոթորկում
Իմ հույզերի աշխարհը

Արթնացնում են ականա
Խենթ ջահել օրերս
Սրտիս լարերի վրա
Երգում դառն հուշերս

*Ձ, րազ, Եւթ րազ
Եւթ մնօցօ-մնօցօ րազ*

Երգիր գնչու երգիր անվերջ
Ու խլացրու այս ձայնը
Որ կրկնում է հոգուս մեջ
Միալար նույն բանը

Ի՞նչ ցավ ունես ի՞նչ ցավ է դա
Ցավն այդ քո գլխում է ան՝
Մի քիչ քիչ խմիր այսօր որ վաղը խմես էլի
Իսկ մյուս օրն էլ ավելի

*Ձ, րազ, Եւթ րազ
Եւթ մնօցօ-մնօցօ րազ*

Կուգեմ երգել կուգեմ խնդալ
Որ խնդդեմ ցավերս
Մոռանամ օրերս անցյալ
Որ դարձել են սավերս

Դե բերեք ինձ թունդ գինի
Դա է փրկությունս
Լցրեք կրկին ու էլի
Թող ետս արյունս

*Ձ, րազ, Եւթ րազ
Եւթ մնօցօ-մնօցօ րազ*

Երկու կիթառ ողբածայն
Ամբողջ իրիկունը
Երգում են մեր գոյություն
Ողջ ունայնությունը

Ի՞նչ է կյանքը ապրած մեր կյանքը
Կյանքի նպատակը
Դու ապրում ես այսօր վաղը չես լինի
Իսկ մյուս օրն էլ ավելի

*Ձ, րազ, Եւթ րազ
Եւթ մնօցօ-մնօցօ րազ*

Quand je serai ivre-mort
Faible et lamentable
Et que vous verrez mon corps
Rouler sous la table

Alors vous pourrez cesser
Vos chants qui résonnent
En attendant jouez
Jouez je l'ordonne

*Ձ, րազ, ասի րազ
Եսի՞ մնօց֊մնօցօ րազ*

1960

Երբ հարբած ընկնեմ գետնին
Ձեռքիս դատարկ բաժակը
Ու տեսնեք հատակին
Գլորվող իմ դիակը

Այդժամ միայն դուք լուր
Ու կտրեք ձեր ձայնը
Բայց մինչ այդ նվագեք
Սա՛ է իմ հրամանը

*Ձ, րազ, ասի րազ
Եսի՞ մնօց֊մնօցօ րազ*

**Avec l'aimable autorisation des Éditions Raoul Breton,
Éditions Musicales Djanik, Universal Music Publishing & Éditions Le Rideau Rouge**

ILS SONT TOMBÉS

Paroles de Charles Aznavour
Musique de Georges Garvarentz
© Editions Musicales Djanik

ET POURTANT

Paroles de Charles Aznavour
Musique de Georges Garvarentz
© Editions Musicales Djanik

IL FAUT SAVOIR

Paroles de Charles Aznavour
Musique de Charles Aznavour
© Editions Musicales Djanik

VOILÀ QUE TU REVIENS

Paroles de Charles Aznavour
Musique de Charles Aznavour
© Editions Musicales Djanik

QUE C'EST TRISTE VENISE

Paroles de Françoise Dorin
Musique de Charles Aznavour
© Editions Musicales Djanik

JE BOIS

Paroles de Charles Aznavour
Musique de Georges Garvarentz
© Editions Musicales Djanik

TOUS LES VISAGES DE L'AMOUR

Paroles de Charles Aznavour et Herbet Kretzmer
Musique de Charles Aznavour
© Editions Musicales Djanik

LE TORÉADOR

Paroles de Charles Aznavour
Musique de Charles Aznavour
© Editions Musicales Djanik

À MA FEMME

Paroles de Charles Aznavour
Musique de Charles Aznavour
© Editions Musicales Djanik

JE T'ATTENDS

Paroles de Charles Aznavour
Musique de Gilbert Bécaud
© Universal Music Publishing (catalogue Le Rideau
Rouge) & Editions Musicales Djanik

IL TE SUFFISAIT QUE JE T'AIME

Paroles de Charles Aznavour
Musique de Charles Aznavour
© Editions Musicales Djanik

BON ANNIVERSAIRE

Paroles de Charles Aznavour
Musique de Charles Aznavour
© Editions Musicales Djanik

NON JE N'AI RIEN OUBLIÉ

Paroles de Charles Aznavour
Musique de Georges Garvarentz
© Editions Musicales Djanik

DEUX GUITARES

Paroles de Charles Aznavour
Musique de Charles Aznavour
© Editions Raoul Breton

Իմ խորին շնորհակալությունն եմ հայտնում Ռաուլ-Բրետոն, Ջանիկ, Ռիդո Ռուժ և Ունիվերսալ երաժշտական հրատարակություններին «Ազնավուր 95» արձանի հեղինակային իրավունքները շնորհելու համար, ինչպես նաև Նիկոլա Ազնավուրին, Պակոմ Դեկանին, Մոնիկա Առաքելյանին, Արմեն Շամավոնյանին, Պատրիս Պուենին և ընտանիքիս բոլոր անդամներին իրենց սիրահոժար օգնության համար:

Je tiens à remercier de tout coeur Les Éditions Raoul Breton, les Éditions Musicales Djanik, les Éditions Le Rideau Rouge et l'Universal pour nous accorder les droits d'auteur pour l'album "Aznavour 95", ainsi qu'à Nicolas Aznavour, Pacôme Descamps, Monika Arakelian, Armen Shmavonian, Patrice Poingt et les membres de ma famille pour leur précieuse support.

I would like to extend my heartfelt thanks to Éditions Raoul Breton, Éditions Musicales Djanik, Éditions Le Rideau Rouge and Universal Music Publishing for granting us the copyrights for the album "Aznavour 95"; as well as to Nicolas Aznavour, Pacôme Descamps, Monika Arakelian, Armen Shmavonian, Patrice Poingt and the members of my family for their assistance and support.

Գործիքավորում՝ Տիգրան Նանյան
Երգեցողություն և կիթառ՝ Պերն Թյուրաբյան
Ստեղնաշարային գործիքներ, ծրագրավորում՝ Տիգրան Նանյան
Ակուստիկ կիթառ՝ Խաչիկ Թյուրաբյան
Բաս կիթառ՝ Թոմաս Գիլբերտո
Հարվածային գործիքների ծրագրավորում՝ Տիգրան Նանյան
Ջութակ և թավջութակ՝ Գայանե Մելիքյան
Սրինգ՝ Մուգան Պրեստինի
Ստեղնաշարային շրթհարմոն՝ Ջերի Բենետ
Շեփոր՝ Ֆրից Վեբեր
Վալտորն՝ Ջո Պիերո
Դուդուկ՝ Փանոս Կասիմիս
Ձայնագրություն՝ Հոմ Ստուդիոզ
Ձայնադրում և սաստերինգ՝ Տիգրան Նանյան

Arrangements: Tigran Nanian
Vocal and Guitars: Berge Turabian
Keyboards & Keyboard programming: Tigran Nanian
Acoustic guitar: Khach Turabian
Bass: Thomas Gilberto
Percussion programming: Tigran Nanian
Violin & Cello: Gayané Melikian
Flute: Suzan Prestini
Keyboard harmonica: Jerry Bennett
Trumpet: Fritz Webber
French horn: Joe Pierro
Duduk: Panos Kassimis
Recording: Home Studios
Mixed & Mastered by Tigran Nanian

Լուսանկարները՝ Խաչիկ Թյուրաբյանի
Գրքույկի ձևավորում՝ «Անտարես», Երևան, Հայաստան

Photography by Khach Turabian
Designed by "Antares", Yerevan, Armenia

Պերն Թյուրաբյանը ծնվել է Կահիրեում: 1965–ին տեղափոխվել է Հայաստան: 1986 թվականից հաստատվել է Միացյալ Նահանգներում: Մասնագիտությամբ բանասեր է և գրադարանագետ: Երաժշտությամբ զբաղվել է վաղ տարիքից՝ երգել տարբեր նվագախմբերում և հեղինակել երգեր: Գրում է երգեր նաև հայ բանաստեղծների տեքստերով, ինչպես նաև թարգմանում ու հայերեն է ներկայացնում ֆրանսիական «շանսոնի» հեղինակների երգերը: Հրատարակված խոսասպիկներն են՝ **Ինչ-որ տեղ և մի օր** (1998), **Չարենց** - հայ բանաստեղծը երգերում (2000), **Հայերեն** - հայ բանաստեղծները երգերում (2002), **Անտեղ** - Կահան Թեքեյանը երգերում (2003), **Թռչանոցի** - պոլսահայ բանաստեղծները երգերում՝ Սարրալան, Խրախունի, Ջահրաու (2004), որը Լոս Անջելեսում արժանացել է “Armenian Music Awards, 2005”-ի առաջին մրցանակին, **Ազնավորը Հայերեն** (2009), **Curriculum Vitae** (2017) և **Ֆրանսիական երգի սուրբ երրորդությունը՝ Բրել, Բրասենս, Ֆերն**՝ հայերեն (2018)։

Berge Turabian est né en Egypte. À l'âge de 15 ans, il se rapatrie avec sa famille en Arménie soviétique. Il est diplômé de l'Université d'État d'Arménie, où il a aussi enseigné la langue et la littérature françaises. En 1986, il immigre aux États-Unis, où il obtient une maîtrise en bibliothéconomie de l'Université Columbia. Il réside actuellement à New York et travaille comme bibliothécaire à NYPL. Dès l'âge de 12 ans, il a l'occasion de participer à des spectacles comme chanteur de variété dans des clubs arméniens du Caire. Auteur, compositeur à ses temps libres, il écrit des chansons à partir de ses propres textes aussi bien que sur les vers de poètes arméniens. Il a également traduit et interprété en arménien les chansons de chanteurs français tels que Brel, Brassens, Ferré, Aznavour, Barbara, Trenet, et d'autres. Il a déjà huit albums à son actif: **Quelque part et un jour** (1998); **Tcharents**: le poète arménien en chansons (2000); **Hayeren** (2002); **Ton nom** (13 poèmes de Vahan Tekeyan mis en musique), 2003; **Âme d'oiseau** (sur la poésie de trois poètes arméniens d'Istanbul: Ikna Sariaslan, Zareh Khrahkuni et Zahrad), 2004; **Aznavour en arménien** (2009); **Curriculum Vitae** (2017); **La sainte trinité de la chanson française, Brel, Brassens, Ferré** (2018).

Berge Turabian was born in Cairo, Egypt. At age 15, he repatriated with his family to Soviet Armenia. He graduated from the State University of Armenia, where he later taught French language and literature. In 1986, he immigrated to the United States, where he received a Master's Degree in Library Science from Columbia University. He currently resides in New York and works at NYPL. Berge has been involved in music and poetry from an early age. He writes songs with original lyrics, as well as the verses of Armenian poets. He also translates and interprets the songs of French singers such as Brel, Brassens, Ferré, Aznavour, Barbara, Trenet and others into Armenian. To date, he has eight albums to his credit: **Somewhere & Someday** (1998); **Charents**: The Armenian Poet in Songs (2000); **Hayeren** (2002); **Your Name** (13 poems of Vahan Tekeyan set to music) 2003; **Bird Soul** (featuring the poetry of three Armenian poets from Istanbul: Ikna Sariaslan, Zareh Khrahkuni and Zahrad), 2004, **Aznavour in Armenian** (2009), **Curriculum Vitae** (2017) and **The holy trinity of the French song, Brel, Brassens, Ferré** (2018).